ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 13ης Ιανουαρίου 2011 *

Στην υπόθεση Τ-362/08,

IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH, με έδρα το Αμβούργο (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον M. S. Crosby, solicitor, και τον S. Santoro, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από

το **Βασίλειο της Δανίας,** εκπροσωπούμενο από τον J. Bering Liisberg και την B. Weis Fogh,

από

τη **Δημοκρατία της Φινλανδίας,** εκπροσωπούμενη αρχικά από τον J. Heliskoski και τις M. Pere και H. Leppo και στη συνέχεια από τον J. Heliskoski,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

και από

το **Βασίλειο της Σουηδίας,** εκπροσωπούμενο από τις K. Petkovska, A. Falk και S. Johannesson,

παρεμβαίνοντες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τις C. O'Reilly και P. Costa de Oliveira,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακύρωσης της απόφασης της Επιτροπής, της 19ης Ιουνίου 2008, με την οποία δεν επιτράπηκε στην προσφεύγουσα η πρόσβαση σε έγγραφο που είχε διαβιβαστεί στην Επιτροπή από τις γερμανικές αρχές στο πλαίσιο της διαδικασίας αποχαρακτηρισμού ενός τόπου που προστατευόταν δυνάμει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206, σ. 7),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από την M. E. Martins Ribeiro, πρόεδρο, και τους N. Wahl και A. Dittrich (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: N. Rosner, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Απριλίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

1 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145, σ. 43), καθορίζει τις αρχές, τους όρους και τους περιορισμούς που διέπουν το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών αυτών οργάνων, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 255 ΕΚ. Ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται από τις 3 Δεκεμβρίου 2001.

2 Το άρθρο 2 του κανονισμού 1049/2001 ορίζει τα εξής:

«1. Κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα των θεσμικών οργάνων, υπό την επιφύλαξη των αρχών, όρων και περιορισμών που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

[…]

3. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε όλα τα έγγραφα εις χείρας θεσμικού οργάνου, δηλαδή σε όσα συντάσσονται ή παραλαμβάνονται από αυτό και βρίσκονται στην κατοχή του, σε όλους τους τομείς δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[…]»

3 Το άρθρο 3 του κανονισμού 1049/2001 προβλέπει τα εξής:

«Για τον σκοπό του παρόντος κανονισμού, νοείται ως:

α) "έγγραφο": οποιοδήποτε περιεχόμενο, ανεξάρτητα από το χρησιμοποιηθέν υπόθεμα (γραμμένο σε χαρτί ή αποθηκευμένο υπό ηλεκτρονική μορφή ή με ηχητική, οπτική ή οπτικοακουστική εγγραφή), που αφορά τις πολιτικές, τις δράσεις και τις αποφάσεις αρμοδιότητας του θεσμικού οργάνου,

β) "τρίτος": κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή οντότητα εκτός του αρμόδιου θεσμικού οργάνου, περιλαμβανομένων των κρατών μελών, άλλων κοινοτικών ή εξωκοινοτικών θεσμών και φορέων και των τρίτων κρατών.»

4 Το άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001, που προβλέπει τις εξαιρέσεις από το προμνημονευθέν δικαίωμα πρόσβασης, μνημονεύει τα εξής:

«1. Τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σε ένα έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε την προστασία:

α) του δημόσιου συμφέροντος, όσον αφορά:

— τη δημόσια ασφάλεια,

— την άμυνα και τις στρατιωτικές υποθέσεις,

— τις διεθνείς σχέσεις,

— τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Κοινότητας ή ενός κράτους μέλους,

[…]

3. […]

Ένα θεσμικό όργανο αρνείται την πρόσβαση σε έγγραφα που περιέχουν απόψεις για εσωτερική χρήση, ως μέρος συζητήσεων και προκαταρκτικών διαβουλεύσεων εντός του σχετικού θεσμικού οργάνου, ακόμη και αφού έχει ληφθεί η απόφαση, εάν η γνωστοποίηση του εγγράφου θα έθιγε σοβαρά την οικεία διαδικασία λήψης αποφάσεων, εκτός εάν για τη γνωστοποίηση του εγγράφου υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον.

4. Στην περίπτωση εγγράφων τρίτων, το θεσμικό όργανο διαβουλεύεται με τον τρίτο προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον μπορεί να εφαρμοσθεί η εξαίρεση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ή 2, εκτός εάν είναι σαφές ότι το έγγραφο [πρέπει ή δεν πρέπει να] δημοσιοποιηθεί.

5. Ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από το θεσμικό όργανο να μην δημοσιοποιήσει ένα έγγραφο προερχόμενο από αυτό χωρίς προηγούμενη συμφωνία του.

6. Εάν μόνον μέρη του ζητουμένου εγγράφου καλύπτονται από οιαδήποτε εξαίρεση, τα υπόλοιπα μέρη του εγγράφου δίδονται στη δημοσιότητα.

7. Οι εξαιρέσεις που περιέχονται στις παραγράφους 1 έως 3 εφαρμόζονται μόνον ενόσω η προστασία δικαιολογείται ως εκ του περιεχομένου του εγγράφου. Οι εξαιρέσεις μπορούν να εφαρμοστούν για μέγιστη περίοδο 30 ετών. Στην περίπτωση εγγράφων που καλύπτονται από τις εξαιρέσεις οι οποίες σχετίζονται με τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής ή τα εμπορικά συμφέροντα και στην περίπτωση ευαίσθητων εγγράφων, οι εξαιρέσεις μπορούν εν ανάγκη να εξακολουθήσουν και μετά την περίοδο αυτή.»

5 Το άρθρο 9 του κανονισμού 1049/2001, το οποίο ρυθμίζει την αντιμετώπιση των ευαίσθητων εγγράφων, ορίζει τα εξής:

«1. Ευαίσθητα έγγραφα είναι τα έγγραφα που προέρχονται από τα θεσμικά όργανα ή τους οργανισμούς που ιδρύουν, από τα κράτη μέλη, τις τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, τα οποία διαβαθμίζονται ως “TRÈS SECRET/TOP SECRET”, “SECRET” ή “CONFIDENTIEL” σύμφωνα με τους κανόνες των σχετικών οργάνων οι οποίοι προστατεύουν βασικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών της στους τομείς που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, και κυρίως στους τομείς της δημόσιας ασφάλειας, της άμυνας και των στρατιωτικών υποθέσεων.

2. Τις αιτήσεις για πρόσβαση σε ευαίσθητα έγγραφα, στο πλαίσιο των διαδικασιών που προβλέπονται στα άρθρα 7 και 8, χειρίζονται μόνον πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να λάβουν γνώση των εγγράφων αυτών. Τα εν λόγω πρόσωπα αξιολογούν επίσης,

τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 11, παράγραφος 2, ποιες αναφορές σε ευαίσθητα έγγραφα θα μπορούσαν να καταχωρισθούν στο δημόσιο μητρώο.

3. Τα ευαίσθητα έγγραφα καταχωρίζονται στο μητρώο ή δίδονται στη δημοσιότητα μόνον μετά από σύμφωνη γνώμη του συντάκτη τους.

[…]»

6 Το άρθρο 6, παράγραφος 4, της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206, σ. 7), έχει ως εξής:

«Εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων και ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, ένα σχέδιο πρέπει να πραγματοποιηθεί για άλλους επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως, το κράτος μέλος λαμβάνει κάθε αναγκαίο αντισταθμιστικό μέτρο ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που έλαβε.

Όταν ο τόπος περί του οποίου πρόκειται είναι τόπος όπου ευρίσκονται ένας τύπος φυσικού οικοτόπου προτεραιότητας ή/και ένα είδος προτεραιότητας, είναι δυνατόν να προβληθούν μόνον επιχειρήματα σχετικά με την υγεία ανθρώπων και τη δημόσια ασφάλεια ή σχετικά με θετικές συνέπειες πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ή, κατόπιν γνωμοδοτήσεως της Επιτροπής, άλλοι επιτακτικοί σημαντικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος.»

Ιστορικό της διαφοράς

7 Η προσφεύγουσα, η IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH, είναι μη κυβερνητική οργάνωση που δραστηριοποιείται στον τομέα της διασφάλισης καλών συνθηκών διαβίωσης για τα ζώα και της προστασίας της φύσης.

8 Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κατόπιν της αίτησης που της υπέβαλε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 92/43, εξέδωσε στις 19 Απριλίου 2000 θετική γνώμη για την υλοποίηση ενός βιομηχανικού σχεδίου στην τοποθεσία Mühlenberger Loch, ζώνη προστατευόμενη βάσει της οδηγίας αυτής. Το σχέδιο αυτό συνίστατο στην επέκταση του εργοστασίου της εταιρίας D., με σκοπό την τελική συναρμολόγηση του αεροσκάφους Airbus A3XX.

9 Η προσφεύγουσα, με έγγραφο της 20ής Δεκεμβρίου 2001 προς την Επιτροπή, ζήτησε την πρόσβαση σε διάφορα έγγραφα που είχε λάβει το θεσμικό αυτό όργανο στο πλαίσιο της εξέτασης του προαναφερθέντος βιομηχανικού σχεδίου, δηλαδή στα έγγραφα που είχαν αποστείλει στην Επιτροπή η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ο Δήμος Αμβούργου και ο Γερμανός Καγκελάριος.

10 Η Επιτροπή, θεωρώντας ότι το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 της απαγόρευε να δημοσιοποιήσει τα επίδικα έγγραφα, εξέδωσε στις 26 Μαρτίου 2002 απόφαση με την οποία απέρριψε την αίτηση της προσφεύγουσας για πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα που της είχαν αποσταλεί στο πλαίσιο της διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση της γνώμης της στις 19 Απριλίου 2000.

11 Η προσφεύγουσα, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Ιουνίου 2002, άσκησε προσφυγή, με αίτημα την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής της 26ης Μαρτίου 2002.

12 Με την απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2004 στην υπόθεση Τ-168/02, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. II-4135), το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή ως αβάσιμη.

13 Στις 10 Φεβρουαρίου 2005 το Βασίλειο της Σουηδίας, παρεμβαίνον στην προαναφερθείσα υπόθεση Τ-168/02, άσκησε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου κατά της απόφασης που είχε εκδώσει το Πρωτοδικείο στην εν λόγω υπόθεση.

14 Το Δικαστήριο, με την απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2007 στην υπόθεση, C-64/05 P, Σουηδία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. I-11389), αναίρεσε την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 12 απόφαση IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds κατά Επιτροπής και ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής της 26ης Μαρτίου 2002.

15 Κατόπιν της αναφερθείσας ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφασης Σουηδία κατά Επιτροπής, η προσφεύγουσα, με έγγραφο της 13ης Φεβρουαρίου 2008 προς την Επιτροπή, επανέλαβε το αίτημά της να της επιτραπεί η πρόσβαση στα έγγραφα που είχαν αποστείλει στο εν λόγω θεσμικό όργανο οι γερμανικές αρχές στο πλαίσιο της εξέτασης του σχεδίου Mühlenberger Loch.

16 Με έγγραφο της 20ής Φεβρουαρίου 2008, η Επιτροπή γνωστοποίησε ότι είχε παραλάβει το έγγραφο της προσφεύγουσας της 13ης Φεβρουαρίου 2008.

17 Στις 26 Μαρτίου 2008 η προσφεύγουσα κάλεσε την Επιτροπή να απαντήσει στην αίτηση που της είχε υποβάλει στις 13 Φεβρουαρίου 2008.

18 Με έγγραφο της 7ης Απριλίου 2008 η Επιτροπή πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι βρισκόταν σε διαβουλεύσεις με τις γερμανικές αρχές σχετικά με το ζήτημα της δημοσιοποίησης των εγγράφων τα οποία αφορούσε η αίτηση.

19 Στις 9 Απριλίου 2008 η προσφεύγουσα κάλεσε και πάλι την Επιτροπή να απαντήσει, και μάλιστα πριν από τις 22 Απριλίου 2008, στην αίτηση που της είχε υποβάλει στις 13 Φεβρουαρίου 2008.

20 Στις 29 Απριλίου 2008 η προσφεύγουσα, μη έχοντας λάβει απάντηση της Επιτροπής, υπέβαλε επιβεβαιωτική αίτηση.

21 Στις 19 Μαΐου 2008 η Επιτροπή απέστειλε στην προσφεύγουσα έγγραφο με το οποίο της γνωστοποίησε ότι είχε παραλάβει την επιβεβαιωτική αίτηση και ότι θα της απαντούσε εντός της προθεσμίας που προβλέπει ο κανονισμός 1049/2001.

22 Στις 19 Ιουνίου 2008 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σχετικά με την επιβεβαιωτική αίτηση της προσφεύγουσας (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), απόφαση που κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα την ίδια ημέρα**.** Με την απόφαση αυτή η Επιτροπή δημοσιοποίησε όλα τα έγγραφα που είχε ζητήσει η προσφεύγουσα, δηλαδή οκτώ έγγραφα που της είχαν αποστείλει ο Δήμος Αμβούργου και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκτός από ένα έγγραφο που είχε αποστείλει στις 15 Μαρτίου 2000 στον Πρόεδρο της Επιτροπής ο Γερμανός Καγκελάριος (στο εξής: έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου), διότι οι γερμανικές αρχές είχαν αντιταχθεί στη δημοσιοποίηση του εγγράφου αυτού.

23 Κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, οι γερμανικές αρχές δήλωσαν ότι η δημοσιοποίηση του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου θα έθιγε την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, όσον αφορά τις διεθνείς σχέσεις και την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

24 Συγκεκριμένα, κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, το εν λόγω έγγραφο αφορά μια εμπιστευτική δήλωση που συντάχθηκε για εσωτερική μόνο χρήση. Η δήλωση αυτή αφορά μια εμπιστευτική υπόθεση σχετική με την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και άλλων κρατών μελών. Η δημοσιοποίηση του εγγράφου αυτού όχι μόνο θα έθιγε την εμπιστευτικότητα, σε βάρος των διεθνών

σχέσεων μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων κρατών μελών, αλλά θα έθετε επίσης σε κίνδυνο την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και άλλων κρατών μελών. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, δεν έπρεπε να επιτραπεί η πρόσβαση στο έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου.

25 Εξάλλου, οι γερμανικές αρχές επισήμαναν ότι η δημοσιοποίηση του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου θα έθιγε σοβαρά την προστασία της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Επιτροπής, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1049/2001.

26 Συγκεκριμένα, κατά την προσβαλλόμενη απόφαση πάντα, το εν λόγω έγγραφο αφορά μια εμπιστευτική δήλωση προς την Επιτροπή, η οποία είχε συνταχθεί για εσωτερική μόνο χρήση, στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων ενόψει της έκδοσης της γνώμης της Επιτροπής της 19ης Απριλίου 2000. Η δήλωση αυτή αφορά την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και άλλων κρατών μελών. Η δημοσιοποίηση του περιεχομένου του εγγράφου αυτού θα έθιγε την εμπιστευτικότητα και θα έβλαπτε συνεπώς τις σχέσεις μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και άλλων κρατών μελών. Αυτό θα έβλαπτε σοβαρά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Επιτροπής. Κατά συνέπεια, στο έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου έχει εφαρμογή η εξαίρεση την οποία προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1049/2001.

27 Η Επιτροπή επισήμανε επίσης, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1049/2001, η εξαίρεση από το δικαίωμα πρόσβασης δεν έχει εφαρμογή όταν για τη δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον. Μολονότι το οικείο έγγραφο ενέπιπτε επίσης σε αμφότερες τις εξαιρέσεις τις οποίες προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001, για τις οποίες δεν ισχύει η εξέταση με βάση το κριτήριο του δημόσιου συμφέροντος, η Επιτροπή εξέτασε αν υπήρχε εν προκειμένω τέτοιο υπέρτερο δημόσιο συμφέρον.

28 Κατά την Επιτροπή, για να υπάρχει υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που να δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση, το συμφέρον αυτό πρέπει, πρώτον, να είναι δημόσιο και, δεύτερον, υπέρτερο, δηλαδή να υπερισχύει των συμφερόντων που προστατεύει το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1049/2001. Η Επιτροπή δεν διαθέτει εν προκειμένω κανένα στοιχείο που να αποτελεί ένδειξη για την ύπαρξη τέτοιου υπέρτερου συμφέροντος, κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, το οποίο να υπερισχύει της ανάγκης προστασίας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Επιτροπής.

29 Όσον αφορά το ζήτημα της μερικής πρόσβασης στο επίμαχο έγγραφο, η Επιτροπή εξέθεσε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι ήταν υποχρεωμένη, λόγω της αναφερθείσας ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφασης Σουηδία κατά Επιτροπής, να συναγάγει τις συνέπειες της διαδικασίας διαβουλεύσεων και να μην επιτρέψει, λαμβάνοντας υπόψη τις ενστάσεις των γερμανικών αρχών και τους λόγους που προέβαλαν οι εν λόγω αρχές, την πρόσβαση στο έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου. Αφού οι αρχές αυτές ήταν αντίθετες στη δημοσιοποίηση όλου του περιεχομένου του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου, δεν ήταν δυνατόν να επιτραπεί η πρόσβαση σε ένα μέρος μόνο του εγγράφου αυτού βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

30 Η προσφεύγουσα, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 28 Αυγούστου 2008, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

31 Με έγγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 9 Ιανουαρίου 2009, η Δημοκρατία της Φινλανδίας ζήτησε να παρέμβει στην παρούσα διαδικασία υπέρ της προσφεύγουσας. Η αίτηση αυτή έγινε δεκτή, κατόπιν ακρόασης των κύριων διαδίκων, με διάταξη του Προέδρου του όγδοου τμήματος του Πρωτοδικείου της 5ης Μαρτίου 2009.

32 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας κατέθεσε το υπόμνημα παρέμβασης στις 17 Απριλίου 2009. Με δικόγραφα που κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 26 Ιουνίου 2009, οι κύριοι διάδικοι υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους επί του υπομνήματος αυτού.

33 Με έγγραφα που πρωτοκολλήθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 και στις 29 Ιουνίου 2009, το Βασίλειο της Σουηδίας και το Βασίλειο της Δανίας ζήτησαν να παρέμβουν στην παρούσα διαδικασία υπέρ της προσφεύγουσας. Οι αιτήσεις αυτές έγιναν δεκτές, κατόπιν ακρόασης των κύριων διαδίκων, με διατάξεις του Προέδρου του όγδοου τμήματος του Πρωτοδικείου της 12ης Αυγούστου 2009.

34 Κατόπιν έκθεσης του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (νυν Γενικό Δικαστήριο) (όγδοο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.

35 Οι κύριοι διάδικοι, το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Σουηδίας αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις που τους έθεσε προφορικά το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 16ης Απριλίου 2010. Λόγω του ότι η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν μπόρεσε να παραστεί κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αποφασίστηκε, πριν από την περάτωση της προφορικής διαδικασίας, να τεθεί εγγράφως στη Δημοκρατία της Φινλανδίας ένα ερώτημα ως προς το παραδεκτό της επιχειρηματολογίας της σχετικά με τη μερική πρόσβαση στο έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου και την κατά χρόνο εφαρμογή των εξαιρέσεων από το δικαίωμα πρόσβασης δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφοι 6 και 7, του κανονισμού 1049/2001. Η Δημοκρατία της Φινλανδίας απάντησε εμπρόθεσμα και οι κύριοι διάδικοι, το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Σουηδίας κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους.

36 Οι παρατηρήσεις της προσφεύγουσας δεν περιορίζονταν στο περιεχόμενο μόνο της απάντησης της Δημοκρατίας της Φινλανδίας. Δεδομένου ότι μετά την επ' ακροατηρίου συζήτηση οι διάδικοι είχαν το δικαίωμα να συμπληρώσουν τη δικογραφία μόνο με παρατηρήσεις σε σχέση με την απάντηση αυτή, ο πρόεδρος του όγδοου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου αποφάσισε στις 15 Ιουνίου 2010 να περιλάβει στη δικογραφία τις εν λόγω παρατηρήσεις μόνο κατά το μέρος κατά το οποίο αφορούν το περιεχόμενο της απάντησης της Δημοκρατίας της Φινλανδίας.

37 Η προφορική διαδικασία περατώθηκε στις 15 Ιουνίου 2010.

38 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να προσκομίσει στο Γενικό Δικαστήριο το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου,

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση,

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

39 Το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

40 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή,

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

41 Η προσφεύγουσα προβάλλει με την προσφυγή της δύο λόγους ακύρωσης. Ο πρώτος αφορά την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001. Κατά τη διάταξη αυτή, η αίτηση πρόσβασης σε ένα έγγραφο επιτρέπεται να απορριφθεί, αν η δημοσιοποίησή του θα έθιγε την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, όσον αφορά ιδίως τις διεθνείς σχέσεις και την οικονομική πολιτική κράτους μέλους. Ο δεύτερος λόγος ακύρωσης αφορά την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1049/2001, που προβλέπει ότι το θεσμικό όργανο αρνείται την πρόσβαση σε έγγραφα που περιέχουν απόψεις για εσωτερική χρήση, ως μέρος συζητήσεων και προκαταρκτικών διαβουλεύσεων εντός του σχετικού θεσμικού οργάνου, ακόμη και μετά τη λήψη της απόφασης, αν η δημοσιοποίηση του εγγράφου θα έθιγε σοβαρά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων του θεσμικού οργάνου, εκτός εάν για τη δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον.

42 Οι παρεμβαίνοντες υποστηρίζουν τη σχετική επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας. Η Δημοκρατία της Φινλανδίας ισχυρίζεται επίσης ότι συντρέχει παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001, το οποίο αφορά τη δυνατότητα μερικής πρόσβασης σε ένα έγγραφο. Επιπλέον, κατά τη Δημοκρατία της Φινλανδίας, δεν έχουν τηρηθεί οι απαιτήσεις του άρθρου 4, παράγραφος 7, του εν λόγω κανονισμού σχετικά με την κατά χρόνο εφαρμογή της εξαίρεσης από το δικαίωμα πρόσβασης που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού. Η προσφεύγουσα, με τις παρατηρήσεις που διατύπωσε επί του υπομνήματος παρέμβασης της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, «συμφωνεί πλήρως» με την επιχειρηματολογία του κράτους μέλους αυτού σχετικά με το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001 και την επεκτείνει σε όλες τις εξαιρέσεις των οποίων τίθεται ζήτημα εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση.

43 Οι διάδικοι, όταν εξέθεσαν την ερμηνεία που υποστηρίζουν ότι πρέπει να δοθεί στο άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, ενόψει του καθορισμού των συνεπειών της εφαρμογής της εν λόγω διάταξης στην υπό κρίση υπόθεση, με βάση την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, η οποία, κατά τους διαδίκους, βρίσκεται στο επίκεντρο της παρούσας διαφοράς, ανέπτυξαν επιχειρηματολογία που ισχύει για όλους τους λόγους ακύρωσης. Επομένως, πριν εξεταστούν ειδικότερα οι διάφοροι λόγοι ακύρωσης, πρέπει να εξεταστεί το ζήτημα αυτό.

Επί της ερμηνείας του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001

Επιχειρήματα των διαδίκων

44 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι έχει σημασία να γίνουν γνωστοί όλοι οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή ενέκρινε, με τη γνώμη της της 19ης Απριλίου 2000, τον αποχαρακτηρισμό ενός βιότοπου προστατευόμενου από το πρόγραμμα Natura 2000, το οποίο προβλέφθηκε με την οδηγία 92/43. Η προσφεύγουσα τονίζει ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είχε επικρίνει επανειλημμένα την Επιτροπή για τη διστακτικότητά της να αποχαρακτηρίσει τον βιότοπο και να επιτρέψει την επέκταση του εργοστασίου της εταιρίας D. στις όχθες του Έλβα, στο Αμβούργο, με σκοπό την τελική συναρμολόγηση του αεροσκάφους Airbus A3XX. Η έγκριση του αποχαρακτηρισμού από την Επιτροπή πραγματοποιήθηκε λίγο μετά την παραλαβή του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου.

45 Κατά την προσφεύγουσα, από την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής (σκέψη 94) προκύπτει ότι εναπόκειται στην αρμοδιότητα του δικαστή της Ένωσης να ελέγξει αν η άρνηση του θεσμικού οργάνου να επιτρέψει την πρόσβαση είχε εγκύρως ως θεμέλιο τις εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001, και μάλιστα ανεξάρτητα από το αν η άρνηση αυτή οφείλεται στην αξιολόγηση των εξαιρέσεων αυτών από το ίδιο το θεσμικό όργανο ή το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

46 Η άποψη της Επιτροπής ότι ο ρόλος της περιορίζεται στη συνοπτική εξέταση των λόγων που προβάλλει το κράτος μέλος οδηγεί, κατά την προσφεύγουσα, στην de facto επαναφορά του κανόνα του συντάκτη του εγγράφου. Η Επιτροπή δηλαδή πρέπει να εξετάζει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση αν το έγγραφο για το οποίο έχει υποβληθεί αίτηση πρόσβασης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των επίμαχων εξαιρέσεων.

47 Το Βασίλειο της Δανίας ισχυρίζεται ότι, κατά τον κανονισμό 1049/2001, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης λαμβάνουν την απόφασή τους αυτόνομα. Τα εν λόγω όργανα έχουν την τελική ευθύνη της εξακρίβωσης του αν δικαιολογείται η άρνηση πρόσβασης και πρέπει να προβαίνουν σε συγκεκριμένη εκτίμηση της αίτησης πρόσβασης στα έγγραφα.

48 Μολονότι σε ορισμένες περιπτώσεις τα θεσμικά όργανα της Ένωσης μπορούν, κατ' εξαίρεση, να περιορίζονται σε μια εκ πρώτης όψεως εκτίμηση, το γεγονός ότι η διαδικασία του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 εφαρμόζεται στην προκείμενη περίπτωση δεν αποτελεί στοιχείο λόγω του οποίου να αρκεί η εκ πρώτης όψεως εκτίμηση.

49 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας τονίζει ότι, κατά την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, όταν εφαρμόζεται το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, το οικείο όργανο πρέπει πάντα, κατά την εξέταση του επίμαχου εγγράφου, να εξακριβώνει αν έχουν εφαρμογή οι κατά τους ισχυρισμούς του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους εφαρμοστέες εξαιρέσεις από το δικαίωμα πρόσβασης στο εν λόγω έγγραφο. Αν η Επιτροπή εκτιμά ότι οι προβαλλόμενοι από το κράτος μέλος λόγοι δεν είναι λυσιτελείς, οφείλει να επιτρέψει στον αιτούντα την πρόσβαση στο οικείο έγγραφο. Δεδομένου ότι εν προκειμένω η Επιτροπή δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση αυτή, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.

50 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας, προς απόδειξη της ορθότητας της ερμηνείας της, ισχυρίζεται, πρώτον, ότι οι εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001 πρέπει να ερμηνεύονται στενά και να εφαρμόζονται αυστηρά.

51 Δεύτερον, η υποχρέωση παράθεσης αιτιολογιών κατά το άρθρο 253 ΕΚ ισχύει και στην περίπτωση αρνητικής απόφασης που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001. Στο κράτος μέλος αναγνωρίζεται απλώς εξουσία συμμετοχής στη διαδικασία έκδοσης της απόφασης της Ένωσης (βλ. την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψεις 76 και 81).

Δεδομένου ότι πρόκειται για απόφαση θεσμικού οργάνου της Ένωσης, η Ένωση είναι υπεύθυνη να εκτιμήσει επακριβώς αν έχουν εφαρμογή οι εν λόγω εξαιρέσεις.

52 Τρίτον, η κατάργηση του κανόνα του συντάκτη με τον κανονισμό 1049/2001 θα ήταν κενή περιεχομένου, αν, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, το όργανο αυτό είχε απλώς την υποχρέωση να ελέγχει αν η προβαλλόμενη από κράτος μέλος εξαίρεση είναι προδήλως αλυσιτελής. Η Δημοκρατία της Φινλανδίας προσθέτει ότι τα θεσμικά όργανα της Ένωσης πρέπει να εξετάζουν σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση αν ένα έγγραφο εμπίπτει στις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 του εν λόγω κανονισμού.

53 Το Βασίλειο της Σουηδίας ισχυρίζεται ότι από την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής προκύπτει ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν έχει γενικό και ανεπιφύλακτο δικαίωμα αρνησικυρίας που να του επιτρέπει να εναντιωθεί αυθαίρετα στη δημοσιοποίηση εγγράφου από ένα θεσμικό όργανο και ότι είναι υποχρεωμένο να αιτιολογεί προσηκόντως την εναντίωσή του, όταν επικαλείται τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα πρόσβασης τις οποίες προβλέπει ο κανονισμός 1049/2001. Η εν λόγω απόφαση δεν διασαφήνισε πάντως το είδος του ελέγχου που πρέπει να πραγματοποιεί το θεσμικό όργανο, όταν ένα κράτος μέλος εναντιώνεται στη δημοσιοποίηση.

54 Συναφώς το Βασίλειο της Σουηδίας διευκρινίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να εξακριβώνει ότι οι λόγοι που προβάλλει το κράτος μέλος είναι τυπικά και ουσιαστικά ορθοί από νομική άποψη και να προβαίνει σε εξατομικευμένη εξέταση κάθε εγγράφου και σε ανάλυση των πιθανοτήτων ύπαρξης πραγματικού και συγκεκριμένου κινδύνου να θίξει η δημοσιοποίηση του εγγράφου οποιοδήποτε προστατευόμενο συμφέρον. Υπέρ του δικαιώματος του οργάνου να προβαίνει στον έλεγχο συνηγορεί η σημασία της διασφάλισης της ομοιόμορφης ερμηνείας του κανονισμού 1049/2001.

55 Κατά το Βασίλειο της Σουηδίας, πριν από την έκδοση της απόφασης του θεσμικού οργάνου πρέπει να διεξάγεται διάλογος διαπνεόμενος από την αρχή της καλόπιστης

συνεργασίας με τα κράτη μέλη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, π.χ. όταν ενδέχεται να υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις για τη δημοσιονομική ή την οικονομική πολιτική κράτους μέλους, πρέπει να υπερισχύει η άποψη του κράτους μέλους. Σε άλλες περιπτώσεις, όταν η δημοσιοποίηση ενός εγγράφου μπορεί να θίξει σοβαρά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων ενός οργάνου, το ενδιαφερόμενο όργανο θα πρέπει να έχει μεγαλύτερη διακριτική ευχέρεια κατά την εξακρίβωση του αν η επιχειρηματολογία του κράτους μέλους είναι εσφαλμένη.

56 Η Επιτροπή τονίζει ότι, αφού το έγγραφο στο οποίο αρνήθηκε να επιτρέψει την πρόσβαση προερχόταν από κράτος μέλος, εφάρμοσε το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, όπως ερμηνεύθηκε από το Δικαστήριο με την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής. Κατά την Επιτροπή, οι γερμανικές αρχές εκδήλωσαν την αντίθεσή τους στη δημοσιοποίηση του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου.

57 Κατά την Επιτροπή, το βασικό ζήτημα είναι κατά πόσον είναι υποχρεωμένη να σεβαστεί την εναντίωση του κράτους μέλους στη δημοσιοποίηση ενός εγγράφου, όταν η εναντίωση αυτή στηρίζεται δεόντως σε λόγους αναγόμενους στις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001. Με άλλα λόγια, πρέπει να εξακριβωθεί κατά πόσον η Επιτροπή οφείλει να υποκαθιστά την εκτίμησή της στην εκτίμηση του κράτους μέλους.

58 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δύο διατάξεις του κανονισμού 1049/2001 αφορούν την περίπτωση κατά την οποία το έγγραφο στο οποίο ζητείται η πρόσβαση δεν προέρχεται από το οικείο όργανο, αλλά από τρίτον: συγκεκριμένα, πρόκειται για το άρθρο 4, παράγραφος 4, το οποίο περιέχει τη γενική ρύθμιση της πρόσβασης σε έγγραφα προερχόμενα από τρίτους, και για το άρθρο 4, παράγραφος 5, το οποίο αφορά τα έγγραφα που προέρχονται από κράτος μέλος. Με την προσθήκη του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, ο νομοθέτης περιήγαγε σε ιδιαίτερη θέση τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τη δήλωση αριθ. 35 σχετικά με το άρθρο 255, παράγραφος 1, ΕΚ, η οποία προσαρτάται στην Τελική Πράξη της Συνθήκης του Άμστερνταμ.

59 Κατά την Επιτροπή, το Δικαστήριο δέχτηκε, με την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής (σκέψη 44), ότι η απαίτηση προηγούμενης συμφωνίας του κράτους μέλους, την οποία θέτει το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, θα κινδύνευε να παραμείνει κενή περιεχομένου, αν, παρά την εκδηλωθείσα εναντίωση κράτους μέλους στη δημοσιοποίηση εγγράφου το οποίο προέρχεται από το ίδιο και παρά τη μη γνωστοποίηση στο θεσμικό όργανο της συμφωνίας του εν λόγω κράτους μέλους για τη δημοσιοποίηση, το θεσμικό όργανο παρέμενε εντούτοις ελεύθερο να δημοσιοποιήσει το έγγραφο. Η απαίτηση αυτή θα στερούνταν οποιασδήποτε πρακτικής αποτελεσματικότητας, αν η ανάγκη προηγούμενης συμφωνίας για τη δημοσιοποίηση του εγγράφου εξαρτώνταν σε τελευταία ανάλυση από τη διακριτική βούληση του θεσμικού οργάνου στην κατοχή του οποίου βρίσκεται το έγγραφο. Σύμφωνα με τις σκέψεις 45 και 46 της απόφασης αυτής, η «συμφωνία» διακρίνεται, από νομική άποψη, από μια απλή «γνώμη» και το άρθρο 4, παράγραφος 4, του κανονισμού 1049/2001 παρέχει στα κράτη μέλη ευρύτατο δικαίωμα διαβούλευσης.

60 Κατά την Επιτροπή, το Δικαστήριο, με τη σκέψη 47 της αναφερθείσας ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφασης Σουηδία κατά Επιτροπής, τόνισε ότι, σε αντίθεση με το άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού 1049/2001, το άρθρο 4, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού αναγνωρίζει υπέρ του κράτους μέλους μια ευχέρεια, η πραγματική άσκηση της οποίας σε δεδομένη περίπτωση έχει ως συνέπεια να καθιστά τη συναίνεση του κράτους μέλους αναγκαία προϋπόθεση για τυχόν μελλοντική δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου.

61 Από διαδικαστική άποψη, σύμφωνα με τη σκέψη 87 της αναφερθείσας ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφασης Σουηδία κατά Επιτροπής, το κράτος μέλος που εκδηλώνει την εναντίωσή του στη δημοσιοποίηση ενός εγγράφου είναι υποχρεωμένο να αιτιολογήσει την εναντίωσή του υπό το φως των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001. Από τις σκέψεις 45 έως 47 και 76 της εν λόγω απόφασης προκύπτει ότι η ύπαρξη προσηκόντως αιτιολογημένης εναντίωσης αποτελεί κώλυμα για τη δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου από την Επιτροπή.

62 Η Επιτροπή δεν μπορεί να δώσει συνέχεια στην εναντίωση του κράτους μέλους και συνεπώς είναι υποχρεωμένη να προβεί σε δική της εκτίμηση, αν η εναντίωση αυτή στερείται οποιασδήποτε αιτιολογίας ή αν η προβαλλόμενη αιτιολογία δεν ανάγεται στις απαριθμούμενες στον κανονισμό 1049/2001 εξαιρέσεις (σκέψη 88 της αναφερθείσας ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφασης Σουηδία κατά Επιτροπής).

63 Σύμφωνα με τη σκέψη 89 της αναφερθείσας ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφασης Σουηδία κατά Επιτροπής, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να εκθέτει, στην αρνητική απόφασή της, τους λόγους που επικαλέστηκε το οικείο κράτος μέλος και με βάση τους οποίους συνήχθη το συμπέρασμα ότι εφαρμόζεται μια από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001.

64 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που της επιβάλλει ο κανονισμός 1049/2001, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο με την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής. Συγκεκριμένα, οι γερμανικές αρχές, με τις οποίες διαβουλεύθηκε η Επιτροπή, εναντιώθηκαν στη δημοσιοποίηση του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου και αιτιολόγησαν τη στάση τους με βάση τις εξαιρέσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, και παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού. Η Επιτροπή εξέτασε στη συνέχεια αν η επίκληση των εξαιρέσεων ήταν εκ πρώτης όψεως βάσιμη και, αφού κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν πράγματι βάσιμη, εξέθεσε τους λόγους στους οποίους στηριζόταν η αρνητική της απόφαση.

65 Κατά την Επιτροπή, όταν ένα κράτος μέλος εκδηλώνει την εναντίωσή του στη δημοσιοποίηση, ο έλεγχος που είναι υποχρεωμένη να ασκήσει η ίδια περιορίζεται στην εξακρίβωση του ότι η εναντίωση αυτή στηρίζεται εκ πρώτης όψεως στις προβλεπόμενες στον κανονισμό 1049/2001 εξαιρέσεις και ότι η επίκληση των εξαιρέσεων αυτών δεν είναι προδήλως εσφαλμένη. Προδήλως εσφαλμένη είναι η επίκληση από κράτος μέλος εξαίρεσης με σκοπό τη ματαίωση της δημοσιοποίησης εγγράφου που είναι σαφές ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης, όπως το πεδίο αυτό έχει ερμηνευθεί από τον δικαστή της Ένωσης.

66 Ο δικαστικός έλεγχος της νομιμότητας της προσβαλλόμενης απόφασης πρέπει, επίσης, κατά την Επιτροπή, να περιοριστεί στην εξακρίβωση του αν η Επιτροπή διαπίστωσε προσηκόντως ότι η επίκληση των εφαρμοστέων εξαιρέσεων δεν ήταν προδήλως εσφαλμένη.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

67 Υπενθυμίζεται ότι ο κανονισμός 1049/2001, όπως προκύπτει από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του και το άρθρο 1, αποσκοπεί να προσδώσει όσο το δυνατόν πληρέστερη πρακτική ισχύ στο δικαίωμα της πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή των θεσμικών οργάνων. Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, το δικαίωμα αυτό καλύπτει όχι μόνο τα έγγραφα που συντάσσουν τα θεσμικά όργανα, αλλά και όσα παραλαμβάνουν από τρίτους, μεταξύ των οποίων καταλέγονται και τα κράτη μέλη, όπως διευκρινίζει ρητά το άρθρο 3, στοιχείο β΄, του κανονισμού αυτού.

68 Ο κανονισμός 1049/2001 προβλέπει, στο άρθρο 4, εξαιρέσεις από αυτό το δικαίωμα πρόσβασης. Η παράγραφος 5 του άρθρου αυτού ορίζει ότι ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από το θεσμικό όργανο να μην δημοσιοποιήσει ένα έγγραφο προερχόμενο από αυτό, αν δεν υπάρχει προηγούμενη συμφωνία του.

69 Εν προκειμένω, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας άσκησε την ευχέρεια που της παρείχε το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 και ζήτησε από την Επιτροπή να μη δημοσιοποιήσει το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου. Το κράτος μέλος αυτό στήριξε την εναντίωσή του στις εξαιρέσεις που αφορούν την προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με τις διεθνείς σχέσεις και την οικονομική πολιτική κράτους μέλους, τις οποίες προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού, καθώς και στην εξαίρεση που αφορά την προστασία της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Επιτροπής και την οποία προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του ίδιου αυτού κανονισμού. Στη συνέχεια, η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, στήριξε την άρνηση πρόσβασης στο έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου στην εναντίωση που είχαν εκδηλώσει οι γερμανικές αρχές δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001.

70 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί το περιεχόμενο της εναντίωσης που εκδήλωσαν οι γερμανικές αρχές δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001.

71 Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής (σκέψη 81), η εν λόγω διάταξη είναι διαδικαστικής φύσης, αφού αφορά τη διαδικασία έκδοσης αποφάσεων της Ένωσης.

72 Η παράγραφος 5 του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001, αντίθετα από ό,τι συμβαίνει με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, η οποία παρέχει στους τρίτους, στην περίπτωση εγγράφων προερχόμενων από αυτούς, μόνο το δικαίωμα να αξιώσουν διαβουλεύσεις με το θεσμικό όργανο, ανάγει την προηγούμενη συμφωνία του κράτους μέλους σε αναγκαία προϋπόθεση της δημοσιοποίησης των εγγράφων που προέρχονται από το κράτος μέλος αυτό, εφόσον το κράτος το ζητήσει. Στην περίπτωση αυτή το θεσμικό όργανο, εφόσον το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν έχει εκφράσει τη συμφωνία του, δεν είναι ελεύθερο να δημοσιοποιήσει το σχετικό έγγραφο (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 44). Εν προκειμένω η απόφαση της Επιτροπής επί της αίτησης πρόσβασης στο επίμαχο έγγραφο εξαρτώνταν από την απόφαση που είχε λάβει το κράτος μέλος στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης.

73 Εντούτοις, κατά την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής (σκέψη 58), το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 δεν αναγνωρίζει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος γενικό και ανεπιφύλακτο δικαίωμα αρνησικυρίας, ώστε να έχει τη δυνατότητα να εναντιωθεί, κατά την απόλυτή κρίση του και χωρίς να αιτιολογήσει την απόφασή του, στη δημοσιοποίηση οποιουδήποτε εγγράφου που βρίσκεται στην κατοχή θεσμικού οργάνου λόγω του γεγονότος και μόνο ότι το έγγραφο αυτό προέρχεται από το κράτος μέλος αυτό.

74 Κατά την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής (σκέψη 76), η άσκηση της εξουσίας την οποία απονέμει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 πλαισιώνεται από τις ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεις που απαριθμούνται στις παραγράφους 1 έως 3 του ίδιου αυτού άρθρου, οπότε στο κράτος μέλος αναγνωρίζεται συναφώς απλώς και μόνο εξουσία συμμετοχής στην απόφαση του θεσμικού οργάνου της Ένωσης. Η προηγούμενη συμφωνία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 5 του άρθρου 4 του εν λόγω κανονισμού, έχει επομένως κοινά στοιχεία όχι με ένα δικαίωμα αρνησικυρίας κατά το δοκούν, αλλά με κάποιας μορφής σύμφωνη γνώμη ως προς το ότι δεν συντρέχουν λόγοι εξαίρεσης βασιζόμενοι στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού αυτού. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων, την οποία θεσπίζει συνεπώς το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, επιβάλλει τόσο στο ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο όσο και στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να τηρούν τις ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4,

παράγραφοι 1 έως 3, του εν λόγω κανονισμού (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 83).

75 Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η εφαρμογή αυτού του είδους των κανόνων του κοινοτικού δικαίου ανατίθεται από κοινού στο θεσμικό όργανο και στο κράτος μέλος το οποίο άσκησε την ευχέρεια που του παρείχε το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001. Στο πλαίσιο της επίμαχης διαδικασίας λήψης αποφάσεων, στην οποία μετέχουν το ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο όσο και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και της οποίας το αντικείμενο είναι να εξακριβωθεί κατά πόσον η πρόσβαση σε ένα έγγραφο δεν πρέπει να επιτραπεί λόγω συνδρομής μιας από τις ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του εν λόγω κανονισμού, το θεσμικό όργανο αυτό και το κράτος μέλος αυτό οφείλουν να τηρούν την υποχρέωση έντιμης συνεργασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 10 ΕΚ και υπενθυμίζεται με τη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1049/2001 (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 85).

76 Το κράτος μέλος το οποίο, μετά την ολοκλήρωση του σχετικού διαλόγου, είναι αντίθετο στη δημοσιοποίηση του επίμαχου εγγράφου, οφείλει να αιτιολογήσει την εναντίωσή του αυτή υπό το φως των εν λόγω εξαιρέσεων (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 87).

77 Κατά συνέπεια, το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 δεν επιτρέπει στο κράτος μέλος να αντιταχθεί στη δημοσιοποίηση εγγράφων τα οποία προέρχονται από το ίδιο παρά μόνο βάσει των ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου αυτού και μόνο εφόσον έχει αιτιολογήσει προσηκόντως τη θέση του αυτή (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψεις 87 και 99).

78 Όσον αφορά εν προκειμένω την έκταση εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 έναντι της Επιτροπής, υπενθυμίζεται ότι, όπως δέχτηκε το Δικαστήριο με τη σκέψη 94 της αναφερθείσας ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφασης Σουηδία κατά Επιτροπής, η παρέμβαση του κράτους μέλους δεν συνεπάγεται, έναντι του αιτούντος την πρόσβαση, ότι η απόφαση την οποία απευθύνει στον αιτούντα μεταγενέστερα το θεσμικό όργανο σε απάντηση της αίτησης πρόσβασης που του υπέβαλε σχετικά με έγγραφο που βρισκόταν στην κατοχή του παύει να αποτελεί πράξη της Ένωσης. Το στοιχείο αυτό έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία, αν η απόφαση αυτή

στηρίζεται αποκλειστικά στην εκ μέρους του κράτους μέλους εξέταση της δυνατότητας εφαρμογής των εν λόγω ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεων.

79 Η Επιτροπή, ως συντάκτης της απόφασης με την οποία απορρίπτεται η αίτηση πρόσβασης στο έγγραφο, έχει την ευθύνη της νομιμότητας της απόφασης αυτής. Επομένως, το όργανο αυτό οφείλει, πριν αρνηθεί την πρόσβαση σε έγγραφο προερχόμενο από κράτος μέλος, να εξετάσει αν το κράτος αυτό στήριξε την εναντίωσή του στις ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 και αν αιτιολόγησε προσηκόντως τη θέση του επ' αυτού.

80 Εν προκειμένω πρέπει να τονιστεί ότι η εξέταση της δυνατότητας εφαρμογής των ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεων πρέπει να προκύπτει από τις αιτιολογίες που παρατίθενται στην απόφαση του θεσμικού οργάνου της Ένωσης (βλ. επ' αυτού αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 19ης Ιουλίου 1999, T-14/98, Hautala κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1999, σ. II-2489, σκέψη 67, της 6ης Απριλίου 2000, T-188/98, Kuijer κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-1959, σκέψη 38, και της 13ης Απριλίου 2005, T-2/03, Verein für Konsumenteninformation κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-1121, σκέψη 69). Αν η αρνητική απόφαση της Επιτροπής στηρίζεται αποκλειστικά στην εκ μέρους του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους εξέταση της δυνατότητας εφαρμογής των εξαιρέσεων αυτών, η εφαρμογή τους στηρίζεται, σε τελική ανάλυση, στη συλλογιστική του εν λόγω κράτους μέλους. Επομένως, η συλλογιστική του κράτους μέλους αυτού πρέπει να προκύπτει από τις αιτιολογίες της απόφασης του θεσμικού οργάνου της Ένωσης.

81 Εφόσον η Επιτροπή δεν αντιτίθεται στη δημοσιοποίηση του οικείου εγγράφου και παραθέτει στην απόφασή της τους λόγους που έχει επικαλεστεί το κράτος μέλος, το αντικείμενο της εξέτασης στην οποία θα προβεί ο δικαστής της Ένωσης αποτελούν οι λόγοι τους οποίους έχει προβάλει το κράτος μέλος και οι οποίοι περιλαμβάνονται στην εν λόγω απόφαση.

82 Δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία, από την αιτιολογία μιας απόφασης θεσμικού οργάνου της Ένωσης πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη επιδεχόμενο παρερμηνεία η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που έχει εκδώσει την εν λόγω πράξη (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Φεβρουαρίου 2007, C-266/05 P, Sison

κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-1233, σκέψη 80 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), επισημαίνεται ότι οι λόγοι που έχει προβάλει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προς στήριξη του αιτήματός του κατά το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 πρέπει να ανταποκρίνονται ποιοτικά στις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ, όπως έχει ερμηνευθεί με τη νομολογία τη σχετική με το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα που παρέχει ο εν λόγω κανονισμός. Η αιτιολογία την οποία προβάλλει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στον μεν αιτούντα να κατανοήσει την προέλευση και τους λόγους της άρνησης πρόσβασης, στο δε αρμόδιο δικαστήριο να ασκήσει, ενδεχομένως, τον έλεγχο για τον οποίο είναι αρμόδιο (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 89).

83 Το Δικαστήριο έχει δεχτεί ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να δώσει συνέχεια στην εναντίωση ενός κράτους μέλους στη δημοσιοποίηση εγγράφου προερχόμενου από αυτό το κράτος, αν η εναντίωση αυτή στερείται οποιασδήποτε αιτιολογίας ή αν η προβαλλόμενη αιτιολογία δεν ανάγεται στις απαριθμούμενες στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 εξαιρέσεις (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 88). Κατά τη διαδικασία της έκδοσης της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση πρόσβασης, η Επιτροπή πρέπει να εξακριβώνει ότι υπάρχει τέτοια αιτιολογία και να την παραθέτει στην απόφαση που εκδίδει τελικά (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση Σουηδία κατά Επιτροπής, σκέψη 99).

84 Στο πλαίσιο της εξέτασης της προκείμενης περίπτωσης, δεν είναι αναγκαίο να επιλυθεί το ζήτημα αν η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη όχι μόνο να ελέγξει τυπικά αν υπήρχε αιτιολογία του κράτους μέλους για την άρνηση πρόσβασης και αν η αιτιολογία αναγόταν στις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001, αλλά και να ελέγξει εκ πρώτης όψεως ή πλήρως τους λόγους της εναντίωσης που είχε προβάλει το κράτος μέλος.

85 Όσον αφορά δηλαδή τη δημοσιοποίηση ή την άρνηση δημοσιοποίησης εγγράφου προερχόμενου από κράτος μέλος, όταν δεν έχει δοθεί η συναίνεσή του, υπάρχουν δύο επίπεδα ελέγχου της νομιμότητας αυτής της δημοσιοποίησης ή άρνησης δημοσιοποίησης, και συγκεκριμένα το επίπεδο του ελέγχου που έχει την εξουσία να διενεργεί η Επιτροπή σε σχέση με την εναντίωση που έχει εκφράσει το κράτος μέλος

δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 και το επίπεδο του ελέγχου που έχει την εξουσία να διενεργεί ο δικαστής της Ένωσης σε σχέση με την τελική απόφαση της Επιτροπής που επιτρέπει ή αρνείται να επιτρέψει την πρόσβαση.

86 Η υπό κρίση περίπτωση αφορά μια απόφαση της Επιτροπής να μην επιτρέψει την πρόσβαση, η οποία δεν αντιφάσκει προς τους λόγους που επικαλέστηκε το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος για να θεμελιώσει την εναντίωσή του, αλλά στηρίζεται στους λόγους αυτούς και είχε συνεπώς ως αποτέλεσμα τη μη ανακοίνωση του εγγράφου αυτού. Το ζήτημα επομένως που πρέπει να εξεταστεί εν προκειμένω δεν αφορά το είδος του ελέγχου που είχε την εξουσία να διενεργήσει η Επιτροπή σε σχέση με την εναντίωση που είχε εκφράσει το κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001. Αφού η προσβαλλόμενη απόφαση ανταποκρίνεται στο αίτημα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, το ζήτημα αν η Επιτροπή είχε την εξουσία να διενεργήσει εκ πρώτης όψεως ή πλήρη έλεγχο των λόγων εναντίωσης που είχε προβάλει το κράτος μέλος αυτό δεν είναι λυσιτελές. Η εξέταση του ζητήματος αυτού θα ήταν αναγκαία, αν η απόφαση της Επιτροπής δεν ανταποκρινόταν στο αίτημα του κράτους μέλους. Σε περίπτωση που η απόφαση της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιοποίηση εγγράφου που προέρχεται από κράτος μέλος αντιστοιχεί στο αίτημα που έχει διατυπώσει το κράτος αυτό δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, το ζητούμενο είδος ελέγχου είναι ο έλεγχος τον οποίο έχει την εξουσία να διενεργήσει ο δικαστής της Ένωσης σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής να μην επιτρέψει την πρόσβαση στο οικείο έγγραφο.

87 Όσον αφορά τον δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας μιας τέτοιας αρνητικής απόφασης, από τη σκέψη 94 της αναφερθείσας ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφασης Σουηδία κατά Επιτροπής προκύπτει ότι εναπόκειται στην αρμοδιότητα του δικαστή της Ένωσης να ελέγξει, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου του οποίου η αίτηση πρόσβασης απορρίφθηκε από το θεσμικό όργανο, αν αυτή η άρνηση πρόσβασης στηρίχθηκε εγκύρως στις εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001, και μάλιστα ανεξάρτητα από το αν η άρνηση αυτή οφείλεται στην αξιολόγηση των εξαιρέσεων αυτών εκ μέρους του ίδιου του θεσμικού οργάνου ή του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Κατά συνέπεια, αντίθετα από ό,τι ισχυρίζεται η Επιτροπή, λόγω της εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, ο έλεγχος του δικαστή της Ένωσης δεν περιορίζεται σε έναν εκ πρώτης όψεως έλεγχο. Η εφαρμογή της διάταξης αυτής δεν τον εμποδίζει συνεπώς να προβεί

σε πλήρη έλεγχο της αρνητικής απόφασης της Επιτροπής, για την οποία πρέπει να έχει τηρηθεί, μεταξύ άλλων, η υποχρέωση παράθεσης αιτιολογιών και η οποία στηρίζεται στην εκ μέρους του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους επί της ουσίας εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001.

88 Η άσκηση από τον δικαστή της Ένωσης πλήρους ελέγχου της δυνατότητας εφαρμογής των επίμαχων ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεων δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι η Επιτροπή έχει ή δεν έχει την εξουσία να πραγματοποιεί πλήρη έλεγχο σχετικά με την εναντίωση που έχει εκφράσει το κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001. Ακόμη και αν η Επιτροπή αρνήθηκε την πρόσβαση σε έγγραφο προερχόμενο από κράτος μέλος αφού διαπίστωσε, μετά από έλεγχο εκ πρώτης όψεως, ότι η επίκληση των λόγων εναντίωσης από το κράτος μέλος αυτό δεν ήταν προδήλως εσφαλμένη, ο έλεγχος του δικαστή της Ένωσης δεν περιορίζεται, λόγω της εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, σε εκ πρώτης όψεως έλεγχο της δυνατότητας εφαρμογής των ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου αυτού, καθόσον ο δικαστής αυτός ελέγχει κατά πόσον εφαρμόζονται οι εξαιρέσεις αυτές λαμβάνοντας υπόψη την επί της ουσίας εκτίμηση στην οποία έχει προβεί το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Επί του πρώτου λόγου ακύρωσης: παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001

89 Ο λόγος αυτός έχει δύο σκέλη, τα οποία πρέπει να συνεξεταστούν. Αφορά τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα πρόσβασης που ανάγονται στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με τις διεθνείς σχέσεις και την οικονομική πολιτική κράτους μέλους.

Επιχειρήματα των διαδίκων

90 Όσον αφορά, πρώτον, την εξαίρεση από το δικαίωμα πρόσβασης η οποία ανάγεται στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με τις διεθνείς σχέσεις και την οποία προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμογή στις σχέσεις εντός της Ένωσης. Ως διεθνείς σχέσεις νοούνται μόνο οι σχέσεις μεταξύ των οργάνων της Ένωσης και των τρίτων χωρών ή των διεθνών οργανισμών.

91 Κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, αναφέρθηκε αποκλειστικά στις σχέσεις μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και άλλων κρατών μελών. Κατά συνέπεια, η εφαρμογή της διάταξης αυτής από την Επιτροπή είναι νομικά εσφαλμένη.

92 Όσον αφορά, δεύτερον, την εξαίρεση από το δικαίωμα πρόσβασης η οποία ανάγεται στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με την οικονομική πολιτική κράτους μέλους και την οποία προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή αρκέστηκε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, να αναφέρει ότι το επίμαχο έγγραφο αφορούσε μια εμπιστευτική δήλωση που είχε καταρτιστεί αποκλειστικά για εσωτερική χρήση και ότι η δημοσιοποίησή του θα έθιγε συνεπώς τον εμπιστευτικό χαρακτήρα της οικονομικής πολιτικής της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και άλλων κρατών μελών. Η Επιτροπή δεν παρέθεσε κανένα συμπληρωματικό λόγο.

93 Κατά την προσφεύγουσα, το γεγονός ότι η αιτιολόγηση της προσβαλλόμενης απόφασης είναι λακωνική θα μπορούσε να δικαιολογείται, αν το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου ήταν πράγματι εμπιστευτικό. Η προσφεύγουσα τονίζει ότι το ζήτημα επομένως είναι αν το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου είναι εμπιστευτικό. Δύσκολα θα μπορούσε να δεχτεί ότι το έγγραφο αυτό περιέχει τόσο ευαίσθητες πληροφορίες, αλλά η ίδια δεν μπόρεσε ούτως ή άλλως να λάβει γνώση του περιεχομένου του. Το βάρος της απόδειξης του ότι το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα βαρύνει την Επιτροπή.

94 Η προσφεύγουσα προσθέτει, με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε επί του υπομνήματος παρέμβασης της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, ότι ένας επιπλέον λόγος είναι ότι έχει παρέλθει πολύ μεγάλο διάστημα από τότε που η Επιτροπή έλαβε τις πληροφορίες που περιέχονται στο έγγραφο αυτό. Η Επιτροπή έπρεπε να έχει επανεξετάσει, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001, τους πραγματικούς λόγους για τους οποίους δεν είχε δημοσιοποιηθεί το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου.

95 Αντίθετα από ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, ευρεία εξουσία εκτίμησης έχει, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, μόνο ένα από τα μετέχοντα στη διαδικασία μέρη. Η άσκηση αυτής της εξουσίας εκτίμησης μπορεί συνεπώς να ελέγχεται από τον δικαστή της Ένωσης. Στην προκείμενη περίπτωση η απόφαση ελήφθη από τρίτον, ο οποίος δεν μετείχε στη διαδικασία, δηλαδή από το κράτος μέλος, και η εκ μέρους του άσκηση της εξουσίας αυτής δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο. Το κράτος μέλος αυτό δεν έχει συνεπώς ευρεία εξουσία εκτίμησης, αλλά η άσκηση της εξουσίας του πλαισιώνεται από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001.

96 Το Βασίλειο της Δανίας ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση αιτιολόγησης που υπείχε σε σχέση με την προσβαλλόμενη απόφαση.

97 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας προσθέτει ότι, αντίθετα από ό,τι ισχυρίζεται η Επιτροπή, η προσφεύγουσα δεν έχει την υποχρέωση να αποδείξει ότι η επίμαχη εξαίρεση δεν έχει εφαρμογή στο εν λόγω έγγραφο, αφού δεν γνωρίζει επαρκώς το περιεχόμενό του.

98 Όσον αφορά την εφαρμογή ratione temporis των εξαιρέσεων από το δικαίωμα πρόσβασης δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001, η Δημοκρατία της Φινλανδίας, υποστηριζόμενη από την προσφεύγουσα, το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Σουηδίας, τονίζει ότι η διάταξη αυτή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 του ίδιου αυτού άρθρου.

99 Το Βασίλειο της Σουηδίας τονίζει ότι η εξαίρεση από το δικαίωμα πρόσβασης την οποία προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, διότι δεν πρόκειται εδώ για διεθνείς σχέσεις.

100 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας και των παρεμβαινόντων.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

101 Με τον υπό εξέταση λόγο ακύρωσης η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή κακώς βάσισε την άρνηση πρόσβασης στο έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου στην εναντίωση που είχαν εκδηλώσει οι γερμανικές αρχές κατά το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, στηριζόμενη στις εξαιρέσεις από το δικαίωμα πρόσβασης που ανάγονται στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με τις διεθνείς σχέσεις και την οικονομική πολιτική κράτους μέλους και που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού.

102 Καταρχάς πρέπει να εξεταστεί, με βάση τις σκέψεις που αναπτύχθηκαν σε σχέση με την ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 (βλ. ανωτέρω σκέψεις 67 έως 88), η αιτίαση που στηρίζεται στην εξαίρεση από το δικαίωμα πρόσβασης η οποία ανάγεται στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με την οικονομική πολιτική κράτους μέλους και την οποία προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τέταρτη περίπτωση, του εν λόγω κανονισμού.

103 Συναφώς υπενθυμίζεται ότι, στην υπό κρίση περίπτωση της στηριζόμενης στο άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 άρνησης της Επιτροπής να επιτρέψει την πρόσβαση σε έγγραφο προερχόμενο από κράτος μέλος, η εφαρμογή των εξαιρέσεων σχετικά με το δημόσιο συμφέρον, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του εν λόγω κανονισμού βασιζόταν στην επί της ουσίας εκτίμηση στην οποία είχε προβεί το κράτος μέλος και όχι στην εκτίμηση της Επιτροπής.

104 Όσον αφορά όμως την έκταση του ελέγχου της νομιμότητας μιας τέτοιας απόφασης από τον δικαστή της Ένωσης, επισημαίνεται ότι το Δικαστήριο έχει δεχτεί ότι, στο πλαίσιο της εφαρμογής από θεσμικό όργανο των ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεων που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του κανονισμού 1049/2001 εκτός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, το εν λόγω θεσμικό όργανο διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια προκειμένου να αποφασίσει αν η δημοσιοποίηση εγγράφων σχετικών με τομείς καλυπτόμενους από τις εξαιρέσεις αυτές ενδέχεται να θίξει το δημόσιο συμφέρον. Το Δικαστήριο θεμελίωσε αυτή τη διακριτική ευχέρεια κυρίως στο γεγονός ότι η αρνητική αυτή απόφαση είναι πολύπλοκη και απαιτεί λεπτούς χειρισμούς και ιδιαίτερη προσοχή και στο ότι τα κριτήρια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του κανονισμού 1049/2001 είναι πολύ γενικά (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 82 απόφαση Sison κατά Συμβουλίου, σκέψεις 34 έως 36).

105 Η συλλογιστική αυτή ισχύει ακόμη και όταν, σε περίπτωση που η Επιτροπή αρνείται, στηριζόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, να επιτρέψει την πρόσβαση σε έγγραφο προερχόμενο από κράτος μέλος, η εφαρμογή μιας ουσιαστικής φύσης εξαίρεσης προβλεπόμενης στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του εν λόγω κανονισμού βασίζεται στην εκτίμηση του κράτους μέλους. Στο σημείο αυτό πρέπει να προστεθεί ότι το ζήτημα αν η δημοσιοποίηση εγγράφου θίγει τα συμφέροντα που προστατεύονται από τις ουσιαστικής φύσης εξαιρέσεις αυτές μπορεί να εμπίπτει στον τομέα πολιτικής ευθύνης του κράτους μέλους αυτού (βλ., κατ' αναλογία, τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου Hautala κατά Συμβουλίου, που παρατέθηκε ανωτέρω στη σκέψη 80, σκέψη 71, και της 7ης Φεβρουαρίου 2002, Τ-211/00, Kuijer κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. ΙΙ-485, σκέψη 53). Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος αυτό πρέπει να έχει, όπως και το θεσμικό όργανο, ευρεία διακριτική ευχέρεια.

106 Επομένως, πρέπει εν προκειμένω να γίνει δεκτό ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια προκειμένου να αποφασίσει αν η δημοσιοποίηση εγγράφων σχετικών με τομείς που καλύπτονται από την εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 ενδέχεται να θίξει το δημόσιο συμφέρον.

107 Κατά συνέπεια, ο έλεγχος του δικαστή της Ένωσης πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση της τήρησης των κανόνων που διέπουν τη διαδικασία και την παράθεση αιτιολογίας, την ουσιαστική ακρίβεια των πραγματικών περιστατικών και την απουσία αφενός προφανούς πλάνης κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και αφετέρου κατάχρησης εξουσίας (βλ. επ' αυτού την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 82 απόφαση Sison κατά Συμβουλίου, σκέψεις 34 και 64).

108 Όσον αφορά την εξαίρεση που ανάγεται στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με την οικονομική πολιτική κράτους μέλους και η οποία προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, η προσφεύγουσα αμφισβητεί καταρχάς ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη, όσον αφορά την εξαίρεση αυτή, και προβάλλει συναφώς τον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή αρκέστηκε να αναφερθεί με συντομία στην εμπιστευτικότητα μιας δήλωσης που περιλαμβανόταν στο έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου, χωρίς να παραθέσει κανένα συμπληρωματικό λόγο, και, στη συνέχεια, ότι η εξαίρεση αυτή μπορεί να εφαρμοστεί εν προκειμένω. Το Βασίλειο της Δανίας ισχυρίζεται επίσης ότι η Επιτροπή δεν τήρησε την υποχρέωση παράθεσης αιτιολογιών, η οποία την βάρυνε.

109 Όσον αφορά, πρώτον, την αιτιολόγηση της προσβαλλόμενης απόφασης, γίνεται δεκτό κατά πάγια νομολογία ότι η αιτιολογία πρέπει, κατά το άρθρο 253 ΕΚ, να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξης και να εκθέτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που έχει εκδώσει την εν λόγω πράξη, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους που υπαγόρευσαν τη λήψη του μέτρου και το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να μπορεί να ασκεί τον έλεγχό του. Η υποχρέωση αιτιολόγησης πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, και ιδίως με το περιεχόμενο της πράξης, τη φύση των προβαλλόμενων λόγων και το συμφέρον που έχουν ενδεχομένως για την παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξης ικανοποιεί τις απαιτήσεις του εν λόγω άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει της διατύπωσής της, αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ. την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 82 απόφαση Sison κατά Συμβουλίου, σκέψη 80 και παρατιθέμενη εκεί νομολογία).

110 Στην περίπτωση απόφασης που δεν επιτρέπει την πρόσβαση σε έγγραφο κατ' εφαρμογή μιας από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001, η αιτιολογία πρέπει να εξηγεί για ποιο λόγο η πρόσβαση στο οικείο έγγραφο θα μπορούσε να προξενήσει συγκεκριμένη και ουσιαστική βλάβη στο συμφέρον που προστατεύεται από την εξαίρεση αυτή (απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Ιουλίου 2008, C-39/05 P και C-52/05 P, Σουηδία και Turco κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2008, σ. I-4723, σκέψη 49, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Μαρτίου 2009, T-121/05, Borax Europe κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευτεί στη Συλλογή, σκέψη 37).

111 Ενδέχεται πάντως να είναι αδύνατο να αναφερθούν οι λόγοι που υπαγορεύουν την εμπιστευτικότητα ενός εγγράφου, αν δεν δημοσιοποιηθεί το περιεχόμενό του, οπότε όμως η εξαίρεση θα στερούνταν του ουσιώδους σκοπού της (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 26ης Απριλίου 2005, T-110/03, T-150/03 και T-405/03, Sison κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2005, σ. II-1429, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Η εφαρμογή της νομολογίας αυτής δεν απαιτεί, παρά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, να πρόκειται για ευαίσθητο έγγραφο, υπό την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού 1049/2001 (βλ. επ' αυτού αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 5ης Μαρτίου 1997, T-105/95, WWF UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-313, σκέψη 65, της 25ης Απριλίου 2007, T-264/04, WWF European Policy Programme κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. II-911, σκέψη 37, και της 30ής Ιανουαρίου 2008, T-380/04, Τερεζάκης κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευτεί στη Συλλογή, σκέψη 71).

112 Συγκεκριμένα, όπως έχει δεχτεί το Δικαστήριο, η ανάγκη να μην παρατίθενται στοιχεία που ενδέχεται να θίξουν έμμεσα τα συμφέροντα των οποίων η προστασία επιδιώκεται ειδικά με τις επίμαχες εξαιρέσεις τονίζεται ιδίως στο άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 82 απόφαση της 1ης Φεβρουαρίου 2007, Sison κατά Συμβουλίου, σκέψη 83). Η διάταξη αυτή προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι, όταν στο μητρώο ενός θεσμικού οργάνου γίνεται μνεία ενός εγγράφου, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για ευαίσθητο έγγραφο κατά την έννοια του άρθρου 9 του εν λόγω κανονισμού, η μνεία αυτή πρέπει να γίνεται κατά τρόπο ώστε να μην υπονομεύεται η προστασία των συμφερόντων τα οποία αφορά το άρθρο 4 του ίδιου κανονισμού.

113 Στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή στηρίχθηκε, για να εκδώσει την απόφασή της να μην επιτρέψει την πρόσβαση στο έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου, όσον αφορά την εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τέταρτη

περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, στο γεγονός ότι η δημοσιοποίηση του εγγράφου αυτού ήταν ενδεχόμενο να θίξει την προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Σύμφωνα με τις αιτιολογίες των γερμανικών αρχών, όπως παρατίθενται στην προσβαλλόμενη απόφαση, το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου αφορούσε μια εμπιστευτική δήλωση που είχε συνταχθεί για εσωτερική μόνο χρήση. Το εν λόγω έγγραφο αφορούσε μια εμπιστευτική υπόθεση σχετική με την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και άλλων κρατών μελών. Η δημοσιοποίηση του εγγράφου αυτού θα έθιγε την εμπιστευτικότητα και θα έθετε σε κίνδυνο την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και άλλων κρατών μελών (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 24).

114 Αυτή η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, όσο και αν είναι σύντομη, είναι πάντως ενδεδειγμένη από την άποψη του όλου πλαισίου της υπόθεσης και επαρκής για να παράσχει τη δυνατότητα στη μεν προσφεύγουσα να προβεί σε εκτίμηση των λόγων για τους οποίους δεν επιτράπηκε η πρόσβαση στο επίμαχο έγγραφο, στον δε δικαστή της Ένωσης να ασκήσει τον έλεγχο νομιμότητας για τον οποίο είναι αρμόδιος.

115 Πράγματι, η προσφεύγουσα γνωρίζει πολύ καλά το όλο πλαίσιο της υπόθεσης.

116 Πρώτον, η προσφεύγουσα έλαβε γνώση της θετικής γνώμης της Επιτροπής, της 19ης Απριλίου 2000, σχετικά με την υλοποίηση του επίμαχου βιομηχανικού σχεδίου στην τοποθεσία Mühlenberger Loch, μια ζώνη προστατευόμενη βάσει της οδηγίας 92/43. Το σχέδιο αυτό συνίστατο στην επέκταση του εργοστασίου της εταιρίας D., με σκοπό την τελική συναρμολόγηση του αεροσκάφους Airbus A3XX. Με τη γνώμη της 19ης Απριλίου 2000, η Επιτροπή αξιολόγησε ειδικότερα τους επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημόσιου συμφέροντος, υπό την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 4, της οδηγίας 92/43, τους οποίους είχαν επικαλεστεί οι γερμανικές αρχές υπέρ της υλοποίησης του σχεδίου αυτού, δηλαδή ορισμένους λόγους οικονομικής και κοινωνικής φύσης, όπως ήταν η πολύ μεγάλη οικονομική σημασία του εν λόγω σχεδίου για το Αμβούργο, για τη Βόρεια Γερμανία και για την ευρωπαϊκή αεροναυπηγική βιομηχανία, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα από την εκτίμηση των επιπτώσεων του σχεδίου επί της τοποθεσίας και ελλείψει άλλων λύσεων. Για τους επιτακτικούς

αυτούς λόγους σημαντικού δημόσιου συμφέροντος η Επιτροπή έκρινε, με τη γνώμη της, ότι τα αρνητικά αποτελέσματα του σχεδίου ήταν δικαιολογημένα.

117 Δεύτερον, η Επιτροπή διαβίβασε στην προσφεύγουσα, συνημμένα στην προσβαλλόμενη απόφαση, όλα τα έγγραφα των γερμανικών αρχών που είχε ζητήσει, εκτός από το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου.

118 Με δεδομένο το πλαίσιο αυτό, από την αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης, στην οποία αναφέρεται ότι το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής αφορούσε μια εμπιστευτική δήλωση, της οποίας η δημοσιοποίηση θα έθετε σε κίνδυνο την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και άλλων κρατών μελών, προκύπτει σαφώς κατά τι η πρόσβαση στο έγγραφο αυτό θα μπορούσε, κατά την Επιτροπή, να προξενήσει συγκεκριμένη και ουσιαστική βλάβη στο συμφέρον που προστατεύεται από την επίμαχη εξαίρεση. Η αναφορά συμπληρωματικών πληροφοριών, που θα παρέπεμπαν ιδίως στη συγκεκριμένη δήλωση που περιέχεται στο εν λόγω έγγραφο, θα μπορούσε να ματαιώσει την επίτευξη του σκοπού της εξαίρεσης που επικαλούνταν οι γερμανικές αρχές (βλ. επ' αυτού την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 111 απόφαση της 26ης Απριλίου 2005, Sison κατά Συμβουλίου, σκέψη 62).

119 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν παρέβη την υποχρέωση παράθεσης αιτιολογίας.

120 Όσον αφορά, δεύτερον, τη δυνατότητα εφαρμογής της επίμαχης εξαίρεσης στην προκείμενη περίπτωση, πρέπει να εξεταστεί αν η εκτίμηση ότι η δημοσιοποίηση του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου θα μπορούσε να θίξει την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, όσον αφορά την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, στηρίζεται σε πρόδηλο σφάλμα των γερμανικών αρχών.

121 Οι εξαιρέσεις από την πρόσβαση στα έγγραφα, δεδομένου ότι συνιστούν απόκλιση από τη γενική αρχή τής κατά το δυνατόν ευρύτερης πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα, πρέπει να ερμηνεύονται στενά και να εφαρμόζονται αυστηρά (βλ. την αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 82 απόφαση της 1ης Φεβρουαρίου 2007, Sison κατά Συμβουλίου, σκέψη 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

122 Οι γερμανικές αρχές, πριν εναντιωθούν στη δημοσιοποίηση των εγγράφων που είχε ζητήσει η προσφεύγουσα, ήσαν υποχρεωμένες να εξετάσουν αν, με βάση τις πληροφορίες που είχαν, η δημοσιοποίηση αυτή μπορούσε πράγματι να θίξει μία από τις πτυχές του δημόσιου συμφέροντος που προστατεύεται από τις εξαιρέσεις που επιτρέπουν την άρνηση πρόσβασης. Επομένως, για να έχουν εφαρμογή οι εξαιρέσεις αυτές, ο κίνδυνος προσβολής του δημόσιου συμφέροντος πρέπει να είναι ευλόγως προβλέψιμος και να μην είναι καθαρά υποθετικός (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 105 απόφαση Kuijer κατά Συμβουλίου, σκέψεις 55 και 56, και αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 111 απόφαση WWF European Policy Programme κατά Συμβουλίου, σκέψη 39). Η εξέταση που απαιτείται για την επεξεργασία μιας αίτησης πρόσβασης σε έγγραφα πρέπει, κατά πάγια νομολογία, να έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα (βλ. αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 80 απόφαση Verein für Konsumenteninformation κατά Επιτροπής, σκέψη 69 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Η συγκεκριμένη αυτή εξέταση πρέπει, εξάλλου, να πραγματοποιείται για κάθε έγγραφο το οποίο αφορά η αίτηση. Πράγματι, από τον κανονισμό 1049/2001 προκύπτει ότι όλες οι προβλεπόμενες στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού αυτού εξαιρέσεις είναι διατυπωμένες σαν να πρέπει να εφαρμόζονται σε «ένα έγγραφο» (αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 80 απόφαση Verein für Konsumenteninformation κατά Επιτροπής, σκέψη 70, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Ιουλίου 2006, Τ-391/03 και Τ-70/04, Franchet και Byk κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-2023, σκέψη 116).

123 Εν προκειμένω, πρώτον, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η εξέταση της αίτησης της προσφεύγουσας για πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα πραγματοποιήθηκε για κάθε έγγραφο που αφορούσε η αίτηση αυτή. Συγκεκριμένα, αφού οι γερμανικές αρχές δεν είχαν εναντιωθεί στη δημοσιοποίηση οκτώ εγγράφων προερχόμενων από τον Δήμο Αμβούργου και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στα οποία αναφέρεται ρητά η προσβαλλόμενη απόφαση, αλλά μόνο στη δημοσιοποίηση του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου παραθέτοντας ειδικούς λόγους για την εναντίωσή τους, η Επιτροπή επέτρεψε την πρόσβαση στα οκτώ αυτά έγγραφα και αρνήθηκε μόνο τη δημοσιοποίηση του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου (βλ. ανωτέρω σκέψη 22).

124 Δεύτερον, το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξαν οι γερμανικές αρχές, κατόπιν της συγκεκριμένης εξέτασης του επίμαχου εγγράφου, ότι δηλαδή υπήρχε κίνδυνος αρνητικών συνεπειών για την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, εφόσον δημοσιοποιούνταν το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου, δεν ενέχει πρόδηλο σφάλμα εκτίμησης. Με δεδομένη την οικονομική σπουδαιότητα του επίμαχου βιομηχανικού σχεδίου, η εκτίμηση ότι ο κίνδυνος αυτός ήταν ευλόγως προβλέψιμος και όχι καθαρά υποθετικός δεν είναι προδήλως εσφαλμένη.

125 Συγκεκριμένα, πρώτον, από την αιτιολογία που πρόβαλαν οι γερμανικές αρχές, όπως η αιτιολογία αυτή παρατίθεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, προκύπτει ότι οι γερμανικές αρχές, για να καταλήξουν στο συμπέρασμά τους, προέβησαν σε συγκεκριμένη ανάλυση του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου. Οι γερμανικές αρχές στηρίχθηκαν, για να εναντιωθούν στη δημοσιοποίηση, στη συγκεκριμένη δήλωση του Γερμανού Καγκελαρίου που περιεχόταν στο εν λόγω έγγραφο και όχι μόνο σε αόριστα πραγματικά στοιχεία, όπως π.χ. το γεγονός ότι το έγγραφο αυτό προερχόταν από τον τότε Καγκελάριο της Γερμανίας.

126 Δεύτερον, όπως εξήγησε η Επιτροπή, χωρίς να αντικρουστεί επ' αυτού από την προσφεύγουσα, από την εξέταση της γνώμης της 19ης Απριλίου 2000 προκύπτει ότι τα διακυβεύματα του αποχαρακτηρισμού της επίμαχης τοποθεσίας ανάγονταν στην οικονομική πολιτική. Η γνώμη της Επιτροπής της 19ης Απριλίου 2000 αφορούσε βασικά το ζήτημα αν υπήρχαν, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 4, της οδηγίας 92/43, άλλοι επιτακτικοί λόγοι σημαντικού δημόσιου συμφέροντος, όπως η πολύ μεγάλη οικονομική σημασία της επέκτασης του εργοστασίου της εταιρίας D., με σκοπό την τελική συναρμολόγηση του αεροσκάφους Airbus A3XX, για το Αμβούργο, για τη Βόρεια Γερμανία και για την ευρωπαϊκή αεροναυπηγική βιομηχανία, που να δικαιολογούν την υλοποίηση του σχεδίου αυτού, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα από την εκτίμηση των επιπτώσεων του σχεδίου επί της τοποθεσίας και ελλείψει άλλων λύσεων. Η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε την ύπαρξη αυτών των λόγων οικονομικής πολιτικής.

127 Κατόπιν των ανωτέρω εκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η εκτίμηση ότι η δημοσιοποίηση του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου ήταν ενδεχόμενο να θίξει την προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας δεν στηρίζεται σε πρόδηλο σφάλμα των γερμανικών αρχών.

128 Η ορθότητα του συμπεράσματος αυτού δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας ότι η άρνηση πρόσβασης, με δεδομένο το χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει από την αποστολή του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου και με δεδομένο το περιεχόμενο του εγγράφου αυτού, δεν είναι πλέον δικαιολογημένη, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001, και ότι η Επιτροπή έπρεπε να επανεξετάσει τους λόγους για τους οποίους δεν είχε δημοσιοποιηθεί το εν λόγω έγγραφο.

129 Συναφώς υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001, οι επίμαχες εξαιρέσεις εφαρμόζονται μόνον ενόσω η προστασία δικαιολογείται ως εκ του περιεχομένου του εγγράφου. Οι εξαιρέσεις μπορούν να εφαρμόζονται για μέγιστη περίοδο 30 ετών.

130 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα αναφέρθηκε στην κατά χρόνο εφαρμογή των εξαιρέσεων από το δικαίωμα πρόσβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001, μόνο με τις παρατηρήσεις που διατύπωσε επί του υπομνήματος παρέμβασης της Δημοκρατίας της Φινλανδίας. Συγκεκριμένα, το δικόγραφο της προσφυγής δεν περιέχει καμία επιχειρηματολογία σχετικά με το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001. Η Δημοκρατία της Φινλανδίας ισχυρίζεται, με το υπόμνημα παρέμβασης, ότι υπάρχει παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001 μόνο σε σχέση με την εξαίρεση από το δικαίωμα πρόσβασης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού αυτού και αφορά τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων της Επιτροπής. Η προσφεύγουσα, με τις παρατηρήσεις που διατύπωσε επί του υπομνήματος αυτού, υιοθέτησε την αντίληψη της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και την επεξέτεινε, ώστε να καλύπτονται όλες οι εξαιρέσεις τις οποίες αφορά ο υπό εξέταση λόγος ακύρωσης.

131 Επισημαίνεται ότι, αφού οι προϋποθέσεις παραδεκτού της προσφυγής και των αιτιάσεων που περιέχονται σε αυτήν είναι δημόσιας τάξης, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να τις εξετάσει αυτεπαγγέλτως δυνάμει του άρθρου 113 του Κανονισμού Διαδικασίας του (βλ. συναφώς τη διάταξη του Δικαστηρίου της 15ης Απριλίου 2010, C-517/08 P, Makhteshim-Agan Holding κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 54, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Σεπτεμβρίου 2009, T-437/05, Brink's Security Luxembourg

κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-3233, σκέψη 54 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

132 Από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, και 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας προκύπτει, αφενός, ότι το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει μνεία του αντικειμένου της διαφοράς και συνοπτική έκθεση των προβαλλόμενων λόγων και, αφετέρου, ότι απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.

133 Το γεγονός πάντως ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση ενός νομικού στοιχείου κατά τη διάρκεια της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασίας δεν σημαίνει ότι το νομικό στοιχείο αυτό ανέκυψε κατά τη διαδικασία. Πρέπει επίσης ο προσφεύγων αυτός να μην ήταν σε θέση να το πληροφορηθεί προηγουμένως (βλ. επ' αυτού απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Μαρτίου 2007, Τ-340/04, France Télécom κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-573, σκέψη 164 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν ήταν προηγουμένως σε θέση να λάβει γνώση των ενδεχόμενων παραβάσεων σε σχέση με την κατά χρόνο εφαρμογή των επίμαχων εξαιρέσεων από το δικαίωμα πρόσβασης.

134 Κατόπιν των ανωτέρω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας σχετικά με το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001 είναι απαράδεκτη, επειδή συνιστά νέο ισχυρισμό, ο οποίος δεν είχε προβληθεί με το δικόγραφο της προσφυγής. Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η επιχειρηματολογία αυτή δεν αποτελεί συμπλήρωση ή ανάπτυξη των ισχυρισμών που είχε ήδη προβάλει η προσφεύγουσα με το δικόγραφο της προσφυγής.

135 Συγκεκριμένα, αντίθετα από ό,τι ισχυρίζονται η προσφεύγουσα και οι παρεμβαίνοντες, το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001 δεν είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου αυτού. Δεν αμφισβητείται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001 πρέπει να

εφαρμόζεται από κοινού με τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα πρόσβασης που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου αυτού. Εντούτοις, δεν μπορεί να συναχθεί ότι η προβολή του ισχυρισμού ότι έχουν παραβιαστεί ορισμένες από τις διατάξεις αυτές ισοδυναμεί με την προβολή του ισχυρισμού ότι έχουν παραβιαστεί όλες οι διατάξεις αυτές. Η αιτίαση περί παραβάσεως της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001 δεν έχει στενή σχέση με τους λόγους και ισχυρισμούς που προβλήθηκαν από την προσφεύγουσα σχετικά με την παράβαση των παραγράφων 1 και 3 του εν λόγω άρθρου. Μολονότι δηλαδή η συγκεκριμένη εξέταση των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τον προσδιορισμό της κατά χρόνο εφαρμογής των επίμαχων εξαιρέσεων, το άρθρο 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001 δεν αφορά τις προϋποθέσεις εφαρμογής τους, οι οποίες προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου αυτού, αλλά τον χρονικό περιορισμό της εφαρμογής τους.

136 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να τονιστεί ότι από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι η προστασία του επίμαχου δημόσιου συμφέροντος δεν ήταν πλέον δικαιολογημένη κατά τον χρόνο της έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης, αν ληφθεί υπόψη το περιεχόμενο του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου. Συναφώς διαπιστώνεται ότι ούτε η προσφεύγουσα ούτε οι παρεμβαίνοντες επικαλέστηκαν, για να αποδείξουν την ορθότητα του ισχυρισμού τους ότι συντρέχει παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 7, του κανονισμού 1049/2001, άλλες περιστάσεις, πέρα από το χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει, όπως θα ήταν π.χ. στοιχεία ικανά να δημιουργήσουν αμφιβολίες για τη σπουδαιότητα των προβληθέντων λόγων οικονομικής πολιτικής.

137 Το επίμαχο έγγραφο περιέχει δήλωση του Γερμανού Καγκελαρίου σχετικά με την υλοποίηση του σχεδίου επέκτασης του εργοστασίου της εταιρίας D., με σκοπό την τελική συναρμολόγηση του αεροσκάφους Airbus A3XX στην τοποθεσία Mühlenberger Loch, ζώνη προστατευόμενη βάσει της οδηγίας 92/43. Όπως διαπιστώθηκε, τα διακυβεύματα του αποχαρακτηρισμού της τοποθεσίας Mühlenberger Loch ανάγονταν σε οικονομικούς λόγους που είχαν σημασία για το Αμβούργο, για τη Βόρεια Γερμανία και για την ευρωπαϊκή αεροναυπηγική βιομηχανία. Αν ληφθεί υπόψη η δήλωση που περιεχόταν στο έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου και αφορούσε μια υπόθεση μεγάλης σημασίας για την οικονομική πολιτική της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι κατά το διάστημα των οκτώ σχεδόν ετών που παρήλθε μεταξύ της αποστολής του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου (15 Μαρτίου 2000) και της έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης (19 Ιουνίου

2008) δικαιολογούνταν η προστασία του επίμαχου δημόσιου συμφέροντος, δηλαδή της οικονομικής πολιτικής της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

138 Κατόπιν όλων των ανωτέρω εκτεθέντων, συνάγεται το συμπέρασμα ότι καλώς η Επιτροπή αρνήθηκε τη δημοσιοποίηση του εγγράφου του Γερμανού Καγκελαρίου κατόπιν της εναντίωσης που προέταξε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, στηριζόμενη στην εξαίρεση που αφορά την προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με την οικονομική πολιτική κράτους μέλους και που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τέταρτη περίπτωση, του ίδιου κανονισμού.

139 Επομένως, δεν χρειάζεται πλέον να εξεταστεί ούτε η αιτίαση περί παράβασης του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 σχετικά με την εξαίρεση από το δικαίωμα πρόσβασης που αφορά την προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε σχέση με τις διεθνείς σχέσεις ούτε ο δεύτερος λόγος ακύρωσης, ο οποίος στηρίζεται στον ισχυρισμό ότι έχει παραβιαστεί το άρθρο 4, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού, που αφορά την προστασία της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

Επί του ισχυρισμού ότι έχει παραβιαστεί το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001

Επιχειρήματα των διαδίκων

140 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν τήρησε την υποχρέωση που της επέβαλλε το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001, δηλαδή την υποχρέωση να εξετάσει το ενδεχόμενο να επιτρέψει τη μερική πρόσβαση στο επίμαχο έγγραφο. Κατά τη Δημοκρατία της Φινλανδίας, η Επιτροπή δεν έπρεπε να αρκεστεί να παραπέμψει στη δήλωση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ότι το κράτος αυτό αρνούνταν να επιτρέψει την πρόσβαση σε οποιοδήποτε τμήμα του επίμαχου εγγράφου.

141 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας, απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με το παραδεκτό της επιχειρηματολογίας της, τονίζει, υποστηριζόμενη συναφώς από την προσφεύγουσα, το Βασίλειο της Δανίας και το Βασίλειο της Σουηδίας, ότι η επιχειρηματολογία της αυτή είναι παραδεκτή, διότι η παράγραφος 6 του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001 είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου αυτού.

142 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία της Δημοκρατίας της Φινλανδίας.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

143 Το Γενικό Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, αυτεπαγγέλτως, να αποφανθεί ως προς το απαράδεκτο για λόγους δημόσιας τάξης, συνεπώς και όσον αφορά το παραδεκτό της επιχειρηματολογίας παρεμβαίνοντος διαδίκου (βλ. επ' αυτού απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Φεβρουαρίου 1961, 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 547).

144 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η επιχειρηματολογία σχετικά με την ύπαρξη παράβασης του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001, όσον αφορά το ζήτημα της μερικής πρόσβασης στο επίμαχο έγγραφο, διατυπώθηκε μόνο από τη Δημοκρατία της Φινλανδίας. Η προσφεύγουσα δεν ανέπτυξε καμία τέτοια επιχειρηματολογία.

145 Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο εφαρμόζεται και στο Γενικό Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 53 του ίδιου Οργανισμού, η παρέμβαση μπορεί να έχει ως αντικείμενο μόνον την υποστήριξη των αιτημάτων ενός από τους κύριους διαδίκους. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 116, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο παρεμβαίνων αποδέχεται τη δίκη στο στάδιο που βρίσκεται κατά τον χρόνο της παρέμβασής του. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, δεν απαγορεύεται μεν η προβολή από τον παρεμβαίνοντα επιχειρημάτων διαφορετικών από αυτά του υπέρ ου η παρέμβαση διαδίκου, υπό την προϋπόθεση όμως ότι τα επιχειρήματα αυτά δεν τροποποιούν το πλαίσιο της διαφοράς και ότι η παρέμβαση αποσκοπεί πάντοτε στην

υποστήριξη των αιτημάτων του υπέρ ου η παρέμβαση διαδίκου (βλ. επ' αυτού τις αποφάσεις De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg κατά Ανωτάτης Αρχής και Verein für Konsumenteninformation κατά Επιτροπής, οι οποίες αναφέρθηκαν ανωτέρω στη σκέψη 143 και στη σκέψη 80 αντίστοιχα).

146 Εν προκειμένω η διαφορά, όπως έχει διαμορφωθεί μεταξύ προσφεύγουσας και Επιτροπής, έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης. Αφορά, πρώτον, τις συνέπειες της εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 και, δεύτερον, τον ισχυρισμό περί παράβασης των εξαιρέσεων από το δικαίωμα πρόσβασης που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, και παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του ίδιου αυτού κανονισμού. Ούτε στο δικόγραφο της προσφυγής ούτε στο υπόμνημα αντίκρουσης περιέχονται επιχειρήματα σχετικά με το ενδεχόμενο παράβασης του άρθρου 4, παράγραφος 6, του εν λόγω κανονισμού. Επιπλέον, η προσφεύγουσα ανέφερε ρητά με το δικόγραφο της προσφυγής της ότι με την προσφυγή της δεν προσβάλλει την απόφαση της Επιτροπής όσον αφορά τη μερική πρόσβαση. Ο ισχυρισμός περί παράβασης του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001 προβλήθηκε για πρώτη φορά με το υπόμνημα παρέμβασης της Δημοκρατίας της Φινλανδίας.

147 Αντίθετα από ό,τι υποστηρίζει η Δημοκρατία της Φινλανδίας, το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001 δεν είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου αυτού. Μολονότι δηλαδή η συγκεκριμένη εξέταση των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την εξακρίβωση της ύπαρξης της δυνατότητας να επιτραπεί μερική πρόσβαση στο επίμαχο έγγραφο (βλ. επ' αυτού τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου Verein für Konsumenteninformation κατά Επιτροπής, αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 80, σκέψη 73, και Franchet και Byk κατά Επιτροπής, αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 122, σκέψη 117, και την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 19ης Ιανουαρίου 2010, T-355/04 και T-446/04, Co-Frutta κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-1, σκέψη 124), η εξέταση της δυνατότητας αυτής δεν αφορά τις προϋποθέσεις εφαρμογής των επίμαχων εξαιρέσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 του εν λόγω άρθρου. Η υποχρέωση διενέργειας της εξέτασης αυτής απορρέει από την αρχή της αναλογικότητας. Στο πλαίσιο δηλαδή του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001 πρέπει να εξετάζεται αν ο σκοπός που επιδιώκεται με την άρνηση πρόσβασης στο επίμαχο έγγραφο μπορεί να επιτευχθεί ακόμη και στην περίπτωση που δεν γνωστοποιηθεί απλώς και μόνο το περιεχόμενο των χωρίων που μπορούν να θίξουν το προστατευόμενο συμφέρον (βλ. επ' αυτού απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Δεκεμβρίου 2001, C-353/99 P, Συμβούλιο κατά Hautala, Συλλογή 2001, σ. I-9565, σκέψεις 27 έως 29, και απόφαση

WWF European Policy Programme κατά Συμβουλίου, αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 111, σκέψη 50).

148 Οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001 εξετάζονται συνεπώς χωριστά και σε διαφορετική φάση της ανάλυσης από ό,τι οι εξαιρέσεις από το δικαίωμα πρόσβασης που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου αυτού (βλ. επ' αυτού τις αποφάσεις της 26ης Απριλίου 2005, Sison κατά Συμβουλίου, αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 111, σκέψεις 86 έως 89, και WWF European Policy Programme κατά Συμβουλίου, αναφερθείσα ανωτέρω στη σκέψη 111, σκέψεις 47 έως 55). Μόνο η παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001 μπορεί να επισύρει την ακύρωση απόφασης άρνησης της μερικής πρόσβασης σε έγγραφο.

149 Κατά συνέπεια, η επιχειρηματολογία που ανέπτυξε η Δημοκρατία της Φινλανδίας σχετικά με την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001 δεν συνδέεται με το αντικείμενο της διαφοράς, όπως το έχουν προσδιορίσει οι κύριοι διάδικοι, και συνεπώς τροποποιεί το πλαίσιο της υπό κρίση διαφοράς. Η επιχειρηματολογία αυτή πρέπει συνεπώς να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί του αιτήματος προσκόμισης του επίμαχου εγγράφου

Επιχειρήματα των διαδίκων

150 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει την Επιτροπή, στο πλαίσιο της διεξαγωγής αποδείξεων κατά το άρθρο 66, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, να προσκομίσει το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου, ώστε να εξετάσει το περιεχόμενό του και να εξακριβώσει συνεπώς αν και κατά πόσον το έγγραφο αυτό καλύπτεται από τις εξαιρέσεις που επικαλείται η Επιτροπή.

151 Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνοντες δεν έλαβαν θέση επί του αιτήματος της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

152 Όπως προκύπτει από το σύνολο των παραπάνω σκέψεων, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί λυσιτελώς επί της προσφυγής βάσει των αιτημάτων, των λόγων ακυρώσεως και των επιχειρημάτων που αναπτύχθηκαν από τους διαδίκους κατά τη διάρκεια της δίκης.

153 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα της προσφεύγουσας να υποχρεωθεί η Επιτροπή να προσκομίσει το έγγραφο του Γερμανού Καγκελαρίου (βλ. επ' αυτού απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Σεπτεμβρίου 2008, T-42/05, Williams κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευτεί στη Συλλογή, σκέψεις 130 και 131).

154 Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

155 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εξάλλου, κατά την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα που παρενέβησαν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

156 Εφόσον η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά της έξοδα, καθώς και στα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής. Το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας θα φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH στα δικαστικά της έξοδα, καθώς και στα έξοδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3) Το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Martins Ribeiro Wahl Dittrich

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Ιανουαρίου 2011.

(υπογραφές)